

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. december 2015
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Christian Lundgaard Mad-
sen
Sagsnr.: 2015-0037-0130
Dok.: 1804640

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 30 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og toldloven (Politiets Efterretningstjenestes adgang til oplysninger om flypassagerer i terrorsager m.v. og SKATs håndtering af oplysninger om flypassagerer i forbindelse med toldkontrol m.v.), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. november 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Søren Pind

/

Thomas Klyver

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 30 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og toldloven (Politiets Efterretningstjenestes adgang til oplysninger om flypassagerer i terrørsager m.v. og SKATs håndtering af oplysninger om flypassagerer i forbindelse med toldkontrol m.v.):

”Vil ministeren bekræfte, at der ikke findes andre typer af oplysninger, der indsamles af PET, som potentielt omhandler alle borgere?”

Svar:

1. PETs mulighed for at indhente oplysninger er nærmere omtalt i pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår blandt andet heraf, at PET efter PET-lovens § 3, til varetagelse af de opgaver, der er anført i lovens § 1, som udgangspunkt kan indsamle og indhente *enhver oplysning*, der kan have betydning for tjenestens virksomhed.

PETs arbejde er i vidt omfang forebyggende, og bestemmelsen giver således mulighed for, at PET kan indhente oplysninger, selv om det er forbundet med usikkerhed, om de personer, der undersøges, reelt har til hensigt at begå strafbare forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at efterretningsarbejde ofte har karakter af ”at lægge et puslespil”, hvor enkeltoplysninger ikke nødvendigvis har et belastende indhold, men hvor oplysningen, når den sammenkædes med andre oplysninger, kan have afgørende betydning for det terrorforebyggende arbejde.

Kriteriet ”kan have betydning” indebærer, at tjenestens indsamling og indhentning af oplysninger alene skal opfylde en (generel) relevansbetingelse, dvs. at det ikke på forhånd kan udelukkes, at oplysningen har relevans for tjenesten, jf. forarbejderne til PET-lovens § 3 (lovforslag nr. L 161 af 27. februar 2013).

PET-lovens § 3 pålægger ikke tredjepart – f.eks. en offentlig myndighed eller privat virksomhed – at videregive oplysninger til PET, men fastslår alene, at PET ”kan indsamle eller indhente” enhver oplysning, som kan have betydning for tjenestens virksomhed.

Hvis en offentlig eller privat tredjepart, f.eks. et luftfartsselskab, ikke ønsker – eller ikke efter lovgivningen har mulighed for – at videregive oplys-

ninger til PET, kan PET-lovens § 3 således ikke danne grundlag for at kræve oplysninger udleveret til PET, jf. herved nedenfor om PETs mulighed for at indsamle oplysninger på andet grundlag end PET-lovens § 3.

2. Som det fremgår af pkt. 3.3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, er der i PET-lovens § 4 er fastsat særlige regler for videregivelse af oplysninger til PET til brug for tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13 (spionage, terrorisme mv.).

Det fremgår af PET-lovens § 4, at andre forvaltningsmyndigheder efter anmodning fra PET skal videregive oplysninger til tjenesten, hvis tjenesten vurderer, at oplysningerne må antages at have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Bestemmelsen viderefører den retsstilling, der blev indført ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 (anti-terrorpakke II), men er af informative grunde omskrevet i PET-loven, så det tydeligere fremgår, at bestemmelsen indebærer pligt for andre forvaltningsmyndigheder til at videregive oplysninger til PET, jf. forarbejderne til PET-lovens § 4.

PET-lovens § 4 giver først og fremmest PET mulighed for at indhente allerede foreliggende oplysninger hos den pågældende forvaltningsmyndighed, men tjenesten kan i medfør af bestemmelsen også anmode om løbende at modtage oplysninger – f.eks. i en situation, hvor PET overvåger en person og i den forbindelse har behov for løbende oplysninger med henblik på nærmere at fastlægge vedkommendes opholdssted, aktiviteter, kontakter mv. samt ændringer heri, jf. forarbejderne til PET-lovens § 4.

Efter bestemmelsen kan PET endvidere indhente oplysninger om en kreds af personer, der har rettet henvendelse til en offentlig myndighed inden for et givet tidsrum, som den efterretningsmæssige interesse knytter sig til, f.eks. en hændelse eller en begivenhed. Det forudsættes i bemærkningerne til forslaget til PET-loven, at PET i sådanne tilfælde – hvor der vil kunne blive tale om videregivelse af oplysninger om en række personer, som viser sig ikke at have relevans for tjenesten – så vidt muligt afgrænser sin forespørgsel til den pågældende forvaltningsmyndighed, således at der ikke i videre omfang end nødvendigt bliver tale om videregivelse af oplysninger af den omhandlede karakter. Det forudsættes endvidere i det pågældende lovforslag, at PET i sådanne tilfælde inden for en rimelig tid træffer afgø-

relse om, hvorvidt de personer, som tjenesten har indhentet oplysninger om, har relevans for tjenesten. Hvis det viser sig ikke at være tilfældet, skal oplysningerne vedrørende de pågældende slettes.

3. Som det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, (forslag til § 4, stk. 2, i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven)) og bemærkningerne hertil, vil PET i medfør af den foreslåede bestemmelse kun kunne få oplysninger, som kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Med PETs opgaver vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13 sigtes til PET-lovens § 1, stk. 1, nr. 1 (som ikke foreslås ændret), hvorefter PET har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13, herunder terrorisme, ekstremisme, spionage, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben mv. PET kan således anvende den foreslåede adgang til at indhente oplysninger til brug for tjenestens opgaver med at forebygge, efterforske og modvirke handlinger og foretagender, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund, for rigets selvstændighed og sikkerhed samt for den lovlige samfundsorden.

Det vil alene være i forhold til PETs opgaver på dette område, at den foreslåede bestemmelse i PET-lovens § 4, stk. 2, vil kunne anvendes. Udveksling af oplysninger i andre sammenhænge vil derimod fortsat skulle ske i overensstemmelse med de almindelige regler i persondataloven, forvaltningsloven, PET-loven og retsplejeloven, jf. nærmere herom pkt. 3.1-3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Tilsynet med Efterretningstjenesterne vil kunne efterprøve PETs vurdering af, om oplysningerne kan have betydning for tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13, jf. PET-lovens § 18 (som ikke foreslås ændret). Det forudsættes i den forbindelse, at PET med passende mellemrum orienterer Tilsynet med Efterretningstjenesterne om anvendelsen af bestemmelsen. Der henvises i øvrigt til pkt. 4.4.6 og 4.4.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.